

Topsoil+

Topsoil+ is één van de drie innovatieprojecten voor de open teelten in het systeeminnovatieprogramma open teelten. Het behoud van een optimale bodemkwaliteit en bodemgezondheid bij een intensieve grondbenutting staan centraal in het onderzoek.

Aanleiding en speerpunten

De bollenteelt kent een traditionele vruchtwisseling van 1:3 of 1:4. De uitspoelingsgevoelige duinzandgrond in de bollenstreek heeft een hoge pH en ondiepe grondwaterstanden. Knelpunten die hierbij optreden zijn bodemgebonden ziekten en organische stof beheer. Thema's in het onderzoek zijn:

- nieuwe teelten op nieuwe gronden
- organische stof management en bodemgezondheid
- duurzame kwaliteitsproductie
- biologische sierteelt
- beleving het jaarrond.

Uitvoering en looptijd

Topsoil+ wordt uitgevoerd op de PPO-proeflocatie in Lisse door Wageningen Universiteit en Researchcentrum in opdracht van het Ministerie van LNV.

De projectperiode loopt van 2004 tot en met 2009.

Meer informatie

Henk van Reuler (projectleider),
PPO, Postbus 85, 2160 AB Lisse.

Prof. Van Slogterenweg 2.

t 06 51 765 266

e henk.vanreuler@wur.nl

i www.syscope.nl

Kleur in het landschap

Topsoil+ wordt uitgevoerd in de Bollenstreek, een dichtbevolkte en stedelijke omgeving. In het voorjaar is deze streek gedurende een korte tijd een trekpleister voor (internationale) toeristen. Tijdens de korte periode dat de bollen in bloei staan is het een aantrekkelijk gebied. De gewaskeuze in de verruimde vruchtwisseling in Topsoil+ is erop gericht om het jaarrond meer kleur in het landschap te brengen zodat de streek gedurende langere tijd aantrekkelijk is voor bewoners en bezoekers.

De locatie van Topsoil+ is deels omgeven door hagen en houtsingels. Deze natuurelementen leveren een waardevolle bijdrage aan de beleving van het agrarische bedrijf en het landschap. In de Bollenstreek stonden in het verleden kilometers hagen en houtsingels. Deze dienden als afscheiding van de bollenpercelen en als windkering.

Natuurvriendelijke oevers met bloeiende planten, kleurige gewassen in de vruchtwisseling en bloemstroken

Natuurvriendelijke oevers en hagen

helpen verder om de proeflocatie van Topsoil+ kleurig en bloeiend te houden gedurende zo'n negen maanden per jaar.

Samenwerking en demonstratie

Verspreid over de Bollenstreek zijn er nog op enkele plaatsen hagen en houtsingels te vinden, maar de meeste verkeren in slechte staat van onderhoud of worden niet op de juiste manier onderhouden.

Dat was voor Landschapsbeheer Zuid-Holland aanleiding om - in samenwerking met de Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Geestgrond en PPO Lisse - een project op te zetten voor een eenmalige onderhoudsbeurt in het seizoen 2006-2007. Dit voorziet in het uitvoeren van achterstallig onderhoud, snoeien, verwijderen van dood hout en herbepplanting en verjonging van kale en oude stukken. In januari 2007 vond er, in samenwerking met een plaatselijk Loonbedrijf, een snoeidemonstratie hagensnoei plaats. Deze demonstratie leverde nuttige informatie op over de geschiktheid van de gebruikte mechanisatie, werksnelheid en benodigde arbeid.

Topsoil+ Beleving het jaarrond

